

IZVEDBENI PLAN I PROGRAM ŠKOLE U PRIRODI **Školska 2017/2018.godina**

Izvedbeni plan i program predstavlja dokument kojim se operativno razrađuju oblici odgojno-obrazovnog rada sa jasno razrađenim bitnim elementima.

Škola u prirodi je specifičan obavezujući oblik nastave, koja se organizira i realizuje jedanput u toku školske godine, za učenike od II do V razreda osnovne škole jedanput u toku školovanja, koji pod rukovodstvom nastavnika, svjesno, aktivno i planski stiču znanja, vještine i navike, razvijaju se fizički i psihički, formiraju pogled na svijet, uče se samostalnom učenju, radu i životu uopće.

ODGOJNO-OBRAZOVNI CILJEVI I ZADACI ŠKOLE U PRIRODI

„Škola u prirodi“ je specifičan oblik odgojno - obrazovnog rada koji se realizuje izvan školskih prostora. Ciljevi odgojno-obrazovnog rada „škole u prirodi“ su raznovrsni i složeni, a u društvenom pogledu su prioritetni i veoma odgovorni, i dijele se na:

OPĆI CILJEVI

a) odgojni

Odgojni ciljevi se odnose na sticanje vrlina i pozitivnih navika, na razvijanje valjanih moralnih shvatanja i usvajanje kulturnog ponašanja, a prvenstveno utiču na voljnu aktivnost učenika, snaže je vrlinama i usmjeravaju prema društveno korisnim djelatnostima i plemenitom postupanju.

U koncepciji rada „škole u prirodi“ posebnu ulogu ima odgojna i zdravstvena komponenta cjelokupnog rada gdje učenik, kroz poseban vid druženja sa vršnjacima bez direktnog nadzora roditelja, usvaja:

- nova saznanja i osamostaljuje se;
- pozitivne higijenske navike;
- pravila lijepog ponašanja;
- pravila zajedničkog suživota, odnosno socijalizacije;
- uvažavanje različitosti;
- pozitivan odnos prema prirodi i sticanje ekoloških navika;
- potrebu za zdravim načinom života u smislu prehrane i boravka u prirodi na svježem zraku.

Pravilna demonstracija svih aktivnosti u prirodnim uslovima predstavlja primjeren način za njihovo adekvatno usvajanje, čime se potiče samostalnost učenika, njihova samokritičnost, jačanje samopouzdanja i samoaktualizacije, te učenika vodi na put sazrijevanja.

b) obrazovni:

Obrazovni ciljevi se ostvaruju usvajanjem svih onih sadržaja oblika odgojno-obrazovnog rada, koji zahtijevaju izučavanje, razumijevanje i pamćenje, a odnose se na sticanje znanja pomoću raznih metoda i podsticanja slobodnih aktivnosti učenika.

Odgojni i obrazovni ciljevi se uzajamno uslovljavaju i zajednički ostvaruju.

c) funkcionalni:

Funkcionalni ciljevi obuhvataju sticanje umijeća, sposobnosti, radnih navika i iskustva koja se mogu primijeniti u neposrednoj životnoj praksi i ogledaju se kroz posebne zadatke da kod učenika razviju moć zapažanja i upoređivanja, zaključivanja i dokazivanja,

Apstrakcije i konkretizacije, analize i sinteze s namjerom da se kod učenika probudi smisao za uviđanje bitnih detalja i odnosa, uzročno-posljedičnih veza i funkcija, da se pojača radoznalost, istraživački duh, mašta i kritičnost, razvijanje voljne i stvaralačke aktivnosti učenika.

POSEBNI / SPECIFIČNI CILJEVI- koji se odnose na usvajanje dijela NPP kroz:

- 1) neposredno upoznavanje sa pojavama i odnosima u prirodi i društvenoj sredini
- 2) upoznavanje sa prirodno- geografskim obilježjima i historijskim znamenitostima Bosne i Hercegovine
- 3) sticanje znanja o kulturnom naslijeđu, obrazovnim i privrednim dostignućima
- 4) posjetu spomenicima
- 5) rekreativno- zdravstveni i socio- psihološki razvoj učenika.

ZADACI

1) Opći zadaci su:

- materijalni (sticanje znanja, vještina i navika)
- odgojni (svestran odgoj)
- formalni (fizički i psihički razvoj)

2) Specifični zadaci su:

- a) proučavanje objekata i fenomena u prirodi,
- b) razvijanje interesovanja za prirodu i izgrađivanje ekoloških navika
- c) upoznavanje načina života i rada stanovnika pojedinih krajeva
- d) razvijanje pozitivnog odnosa prema:
 - nacionalnim vrijednostima
 - kulturnim i estetskim vrijednostima
 - sportskim potrebama i navikama
 - pozitivnim socijalnim odnosima
 - shvatanju značaja zdravlja i zdravog stila života
 - kulturno- historijskom naslijeđu Bosne i Hercegovine.
- e) podsticanje i ispoljavanje pozitivnih emocionalnih doživljaja
- f) osposobljavanje učenika za ostvarivanje osnovnih ljudskih potreba izvan porodice.

Pored navedenih, neophodno je utvrditi i sljedeće ciljeve i zadatke:

- realizacija odgovarajućih sadržaja nastavnih i vannastavnih aktivnosti iz NPP za osnovne škole i vannastavnih aktivnosti u skladu sa programom vannastavnih aktivnosti škole;
- realizacija nastavnih jedinica prilagođena nastavi u prirodi u skladu sa NPP
- sticanje i usvajanje odgojno-obrazovnih, socijalnih, zdravstveno- rekreativnih, psiho-fizičkih sposobnosti učenika i drugih znanja i vještina;
- izvođenje nastave u vanškolskim uslovima
- usvajanje znanja i vještina uz korištenje posebnih metoda rada koje se rijetko primjenjuju u učionici;
- korelacija nastave iz pojedinih predmeta i njihova tematska povezanost primjerena ambijentu i uzrastu učenika;
- prilagođavanje učenika različitim uslovima života i rada;
- odgoj u duhu patriotizma, upoznavanje prirodnih ljepota zemlje, prirodnog bogatstva, uslova života i rada naših ljudi;
- evidentiranje ukupnog vremena provedenog za svaku aktivnost pri realizaciji nastavnih sadržaja za svaki predmet pojedinačno;
- određivanje vremena i prostora za ostvarivanje određenih sadržaja poslije uvida u sve mogućnosti koje pružaju s ciljem da budu najpogodniji i najkorisniji za realizaciju;
- stvaranje uslova za siguran i zdrav boravak učenika i održavanje ugodnog raspoloženja;
- naučiti učenike pravilima ponašanja u prirodi i poštovanju prirodnih pojava;
- razvijanje kolektivizma, tačnosti, urednosti, druželjubivosti i discipline kod učenika
- bolje upoznavanje učenika i njihovih navika tokom odvojenosti od porodice
- saznavanje, učenje posmatranjem, istraživanjem i praktičnim djelovanjem;
- utvrđivanje pravila odijevanja, kao dio pripreme za istraživanje u prirodi, koja se odnosi na izbor odgovarajuće obuće i odjeće koja je komotna i pokriva/ štiti tijelo.

SADRŽAJI, METODE I SREDSTVA KOJIMA SE POSTAVLJENI CILJEVI OSTVARUJU

„Škola u prirodi“ je specifičan način izvođenja nastave u kojoj dolazi do obrade novih nastavnih sadržaja, te provjeravanja znanja i iskustava stečenih u učionici kroz primjenu u stvarnoj životnoj sredini.

Pogodnost ovog oblika nastave jeste lakše i brže učenje, jer ovaj oblik nastave odražava temeljito planiranje aktivnosti izvan učionice, s jasno osmišljenim sadržajima, ciljevima i zadacima, sadržajno i metodički adekvatno pripremljenim.

„Škola u prirodi“ kao obavezan segment nastave, u prirodnom ambijentu, osigurava učeniku postizanje takvog cjelovitog i snažnog doživljaja nastavnog sadržaja kroz nastavu, igru, takmičenje, pjesmu, priču, druženje sa vršnjacima, opažanje, upoređivanje, mjerenje, opisivanje, zaključivanje, obrazlaganje i učenje o svijetu koji ih okružuje.

NOSIOCI PREDVIĐENIH SADRŽAJA I AKTIVNOSTI

Nosioci predviđenih sadržaja i aktivnosti su:

- direktor škole
- razrednik na nivou odjeljenja ili drugi nastavnik koji je najmanje jednu godinu realizovao nastavu u odjeljenju koje se upućuje na ovaj oblik odgojno- obrazovnog rada
- Agencija
- stručni vođa putovanja
- predstavnici Vijeća roditelja i Vijeća učenika.

U školskoj 2017/2018. godini razrednice III-1, Džananović Hasija, IV-, Osmanković Mirjana i IV-2, Bisović Sabina su zadužene za realizaciju "Škole u prirodi".

PLANIRANI OBUHVAT UČENIKA

Škola u prirodi je specifičan obavezujući oblik nastave, koja se organizira i realizuje za učenike III,IV i V razreda osnovne škole. Odluku u kojem će se razredu realizirati „Škola u prirodi“ donosi Nastavničko vijeće na prijedlog nastavnika.

Ako učenik zbog zdravstvenog stanja ne može sudjelovati u pohađanju „škole u prirodi“ ili bi to sudjelovanje štetilo njegovom zdravlju, može biti oslobođen navedene aktivnosti uz prezentiranje nalaza ljekara specijaliste, koji izdaje javna zdravstvena ustanova, a roditelj dostavlja razredniku.

U školskoj 2017/2018.godini Škola u prirodi će se realizovati u III-1 i IV-1 i IV-2 razredu, a bit će obuhvaćeno minimalno 75% od ukupnog broja učenika trećeg i četvrtog razreda.

DUŽINA TRAJANJA

„Škola u prirodi“ za učenike od II do III razreda može trajati najduže tri (3) nastavna dana, a za učenike IV i V razreda najduže pet (5) nastavnih dana.

„Škola u prirodi“ se realizuje, po pravilu, tokom proljeća ili jeseni.

U školskoj 2017/2018.godini Škola u prirodi će se realizovati u maju, a trajat će najviše 3 dana.

PLANIRANI PUTNI PRAVCI I PLANIRANA DESTINACIJA

„Škola u prirodi“ kao specifičan obavezujući oblik nastave, organizuje i realizuje se na teritoriji i u neposrednoj blizini Kantona Sarajevo u prirodnom ambijentu prilagođenom uzrastu učenika s odgovarajućim uslovima zatvorenog i otvorenog prostora za poučavanje i učenje.

U školskoj 2017/2018.godini "Škola u prirodi" će se realizovati na području planine Bjelašnice.

OPIS PRIJEVOZA, UGOSTITELJSKIH USLUGA I DRUGIH USLUGA

Putovanje –prijevoz zauzima značajno mjesto u realizaciji većine oblika odgojno-obrazovnog rada, te je u tom smislu obaveza škole da prilikom ugovaranja putovanja obezbijedi uslove za sigurno i udobno putovanje učenika.

Pri realizaciji putovanja moraju se koristiti autobusi odgovarajuće starosti, tehnički ispravni i pregledani pod uslovom da njima upravljaju lica koja ispunjavaju zahtjeve u pogledu profesionalne obučenosti i kompetentnosti.

Zahtjevi u pogledu udobnosti podrazumijevaju obavezu Agencije i škole da osiguraju potreban broj sjedišta u autobusu ili putničkom motornom vozilu.

Ugostiteljske usluge predstavljaju bitan segment za kvalitet realizacije. One podrazumijevaju usluge pravnih lica u svrhu pripremanja hrane i pružanje usluga prehrane, pripremanje i posluživanje pića i napitaka u objektu i izvan objekta, te pružanje smještaja u objektima na način predviđen zakonom i propisima koji uređuju tu oblast.

ODREDBE O UPRAVLJANJU RIZICIMA REALIZACIJE

Škole su dužne da pri realizaciji svih oblika odgojno-obrazovnog rada postupaju sa povećanom pažnjom, prema pravilima struke i običajima ogleda se između ostalog i u obavezi škole da osigura zaštitu najboljeg interesa učenika, da vodi brigu usmjerenu ka očuvanju njegovog fizičkog i mentalnog zdravlja, te bezbjednosti, kroz poduzimanje sigurnosnih mjera i upravljanje rizicima u postupku organizacije i realizacije oblika odgojno- obrazovnog rada.

Bitna karakteristika „škole u prirodi“ je u tome da se realizuje izvan školskih prostora i da je uspješnost njene organizacije i realizacije uslovljena mnogim faktorima objektivne i subjektivne naravi, među kojima dominantnu ulogu imaju bezbjednosni aspekti putovanja.

Bezbjednost kao nezaobilazan zahtjev u realizaciji i organizaciji svih oblika odgojno- obrazovnog rada preduslov je za uspješno ostvarivanje ciljeva, zadataka, sadržaja i može se uspješno osigurati samo zajedničkim ulaganjem svih subjekata uključenih direktno ili indirektno u ove aktivnosti.

PLANIRANA CIJENA USLUGA, ODNOSNO FINANSIJSKI OKVIR

Cijena usluga „škole u prirodi“ će se utvrditi najpovoljnijom ponudom, čiji izbor vrši Komisija, a na osnovu raspisanog Javnog oglasa za izbor Agencije.

TEHNIČKA ORGANIZACIJA

Tehnička organizacija podrazumijeva radnje organizacije i pripreme a naročito:

- donošenje odluke o vrsti postupka koji će se provoditi za odabir najpovoljnije ponude shodno Zakonu o javnim nabavkama
- aktivnosti formiranja Komisije i provođenja procedura odabira Agencije koja će pružiti tehničku podršku pri realizaciji konkretnog oblika odgojno- obrazovnog rada;
- pripremne aktivnosti zaključivanja ugovora o angažmanu Agencije;
- program putovanja, te opće uslove putovanja;
- konsultacije sa ciljem potpune uključenosti i obaviještenosti roditelja o svim ponuđenim sadržajima posebno u smislu izbora mjesta realizacije i kompletnog aranžmana
- utvrđivanje i upoznavanje sa vremenskim okvirom odnosno terminima (polazak, dolazak, boravak, povratak)
- vremenski okvir odgovornosti nosioca aktivnosti, Agencije i zaposlenika škole uključenih u realizaciju ovog oblika odgojno-obrazovnog rada;
- prikupljanje podataka o organizaciji, uslovima smještaja, vrsti i kvalitetu vozila za prijevoz učenika;
- poduzimanje sigurnosnih mjera i upravljanje rizicima u postupku realizacije oblika odgojno-obrazovnog rada;
- ažuriranje pisane dokumentacijekoja obuhvata sve pojedinačne akte nastale u postupku obavještanja roditelja o svim oblicima odgojno-obrazovnog rada, te pismene saglasnosti roditelja kojom se prihvataju opći uslovi putovanja i daje saglasnost za učešće učenika;
- druge obaveze, uvažavajući specifičnost svakog pojedinačnog oblika odgojno-obrazovnog rada;

NAČIN FINANSIRANJA PO KATEGORIJAMA UČESNIKA

Sredstva za finansiranje „škole u prirodi“ osigurava Osnivač, odnosno Ministarstvo obrazovanja i nauke. Ministarstvo je obavezno da u Budžetu Kantona Sarajevo, na poziciji Ministarstva planira i osigura sredstva za realizaciju ovog obavezujućeg oblika nastave prema unaprijed utvrđenom Okvirnom planu i programu organizacije i realizacije „škole u prirodi“ za učenike osnovnih škola kao javnih ustanova.

„Škola u prirodi“ do osiguranja finansijskih sredstava, može se realizovati na principu dobrovoljnosti. Obaveza osnivača ogleda se i u osiguranju sredstava za neophodne troškove zaposlenika koji učestvuju u realizaciji ovog oblika odgojno-obrazovnog rada koji je planiran Godišnjim programom rada škole. Obaveza škole je da predvidi ova sredstva u budžetu škole i u tom smislu uputi zahtjev osnivaču za doznačavanje istih.

Izvedbeni plan "Škole u prirodi" utvrđen je 26. 09. 2017. na 1. (prvoj) sjednici Nastavničkog vijeća.

Izvedbeni plan i program pripremile:

1. Džananović Hasija
2. Osmanković Mirjana
3. Bisović Sabina

Broj:480/17 od 28.09.2017. godine

v.d. direktor škole:
Erzumana Fukelj

Na osnovu člana 29. i 40. Pravilnika o organizaciji i realizaciji izleta, studijskih posjeta, ekskurzija, kampovanja/ logorovanja, društveno/korisnog rada, škole u prirodi i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada u osnovnoj i srednjoj školi ("Sl. novine Kantona Sarajevo," broj: 36/10), u skladu sa Godišnjim programom rada škole, na prijedlog Odjeljenskih vijeća, uz suradnju sa Vijećem roditelja, učenika i drugim subjektima odgojno-obrazovnog procesa Nastavničko vijeće na sjednici održanoj dana 02.11.2017. godine, donosi

IZVEDBENI PLAN I PROGRAM ZA REALIZACIJU TERENSKE NASTAVE ZA UČENIKE VI I VII RAZREDA

a) ODGOJNO-OBRAZOVNI CILJEVI I ZADACI TERENSKE NASTAVE

Opći ciljevi

Odgojni ciljevi

- Širenje opšte kulture
- Poticanje znanstveno-istraživačke radoznalosti
- Njegovanje patriotizma
- Njegovanje nacionalnog ili vjerskog ponosa
- Neposredno zapažanje i potpuno doživljavanje stvarnosti u cilju sticanja dubljih i trajnijih znanja i ublažavanja negativne posljedice verbalističke i udžbeničke nastave.

Obrazovni ciljevi

- Obrazovni ciljevi se ostvaruju usvajanjem svih onih sadržaja terenske nastave koji zahtijevaju izučavanje, razumijevanje i pamćenje, a odnose se na sticanje znanja pomoću raznih metoda i podsticanja slobodnih aktivnosti učenika. Sticanje znanja i vještina iz više nastavnih oblasti kao što su historija, arheologija, geografija, kultura življenja drugi nastavni predmeti čija je primjena moguća realizacijom terenske nastave, kroz posjete geografskim, historijskim, književnim i kulturno-umjetničkim znamenitostima.

Posebni, odnosno specifični ciljevi

- Usvajanje dijela nastavnog plana i programa kroz:
 - posjete mjestima-gradovima u BIH koji imaju poseban hist-kulturni značaj
 - upoznavanje sa prirodno-geografskim obilježjima i historijskim znamenitostima
 - sticanje znanja o kulturnom naslijeđu, obrazovnim i privrednim dostignućima
 - posjeta spomenicima bosanskohercegovačke kulture
 - znanstveni i socio-psihološki razvoj učenika

Zadaci terenske nastave

- Predstavljaju konkretizaciju ciljeva, koji se ostvaruju realizacijom sadržaja izvedbenih planova i programa terenske nastave

Opći zadaci

- materijalni (proširivanje znanja)
- odgojni (svestrani odgoj)
- formalni (fizički i psihički razvoj)

Specifični zadaci

- proučavanje objekata od historijskog značaja

- razvijanje interesovanja za kulturno historijsko nasljeđe BiH
- upoznavanje načina života i rada stanovnika pojedinih predjela BiH
- razvijanje pozitivnog odnosa prema:
 - nacionalnim vrijednostima
 - pozitivnim socijalnim odnosima
- kulturno-historijskom naslijeđu
- podsticanje i ispoljavanje pozitivnih emocionalnih doživljaja
- osposobljavanje učenika za ostvarivanje osnovnih ljudskih potreba izvan porodice i
- poznavanje sa novim znanjima iz oblasti struke, koja se izučava u školi

b) Sadržaji, metode i sredstva ostvarivanja ciljeva ekskurzije

- Posjeta geografskim, historijskim, književnim i kulturno-umjetničkim znamenitostima
- Roditelji obezbjeđuju sredstva za finansiranje učešća svoje djece/učenika, koja podrazumijevaju sve troškove neophodne za učešće u realizaciji terenske nastave, kao i troškove koji podrazumijevaju naknadu štete prouzrokovane nemarnim ponašanjem učenika

c) Nosioци predviđenih sadržaja i aktivnosti ekskurzije

Školski odbor

- upoznavanje sa Izvedbenim planom i programom ekskurzije
- imenovanje Komisije za provođenje procedure izbora najpovoljnije Agencije (na prijedlog direktora škole)
- upoznavanje sa programom i općim uslovima putovanja

Direktor škole

- koordiniranje u svim aktivnostima koje spadaju u nadležnost škole, u svojstvu nosioca aktivnosti
- predlaganje vođe putovanja
- prezentiranje Izvedbenog plana i programa terenske Školskom odboru radi upoznavanja
- osiguravanje svih sadržaja u uslovima za odabir agencije (navođenje od strane Agencije svih vrsta sadržaja koje će se realizovati)
- obaveza ugovaranja bezbjedonosnih aspekata pri realizaciji terenske nastave (obezbjedenje potrebnih uslova za udobno i bezbjedno putovanje, smještaj, prehranu i boravak učenika u toku realizacije ekskurzije)
- zaključivanje Ugovora sa Agencijom-najboljim ponuđačem
- organizovanje konsultacija prije izvođenja putovanja, što podrazumijeva uključenost svih zainteresovanih subjekata u procesu odlučivanja i planiranja
- obaveza informisanja Ministarstva za obrazovanja, nauku i mlade Kantona Sarajevo o početku realizacije ekskurzije

Nastavničko vijeće

- usvajanje Izvedbenog plana i programa terenske nastave
- Imenovanje vođe putovanja
- Određivanje jednog pratioca iz reda zaposlenika škole na svakih 15 učenika
- Donošenje Odluke koja se odnosi na Izvještaj o realizaciji terenske nastave

Odjeljsko vijeće

- predlaganje Izvedbenog plana i programa realizacije ekskurzije
- koordiniranje aktivnosti, koje su u domenu rada Odjeljskog vijeća, po nalogu direktora škole

Razrednici

- pravovremeno upoznavanje roditelja sa organizacijom ekskurzije
- pribavljanje pismene saglasnosti roditelja
- upoznavanje učenika i roditelja o društveno-prihvatljivim pravilima ponašanja (Etički kodeks ponašanja)
- obaveza prikupljanja izjava roditelja o prihvatanju nadoknade troškova i eventualno prouzrokovane štete, koje prouzrokuje učenik (njihovo dijete)

Voda puta

- aktivno učešće u planiranju, organizaciji i realizaciji terenske nastave
- ostvarivanje Izvedbenog plana i programa terenske nastave
- preduzimanje neophodnih aktivnosti u smislu osiguranja bezbjedonosnih aspekata realizacije terenske nastave
- priprema Izvještaja o realizaciji terenske nastave

Roditelji učenika

- pravovremeno upoznavanje sa realizacijom terenske nastave
- davanje saglasnosti za učešće učenika u realizaciji terenske nastave
- osiguravanje sredstava za finansiranje učešća učenika u realizaciji terenske nastave
- učešće u radu Komisije za odabir Agencije-najpovoljnijeg ponuđača, preko Vijeća roditelja
- upoznavanje sa Izvedbenim planom i programom terenske nastave
- upoznavanje sa etičkim kodeksom ponašanja učenika, na roditeljskim sastancima

Učenici

- Učešće, preko Vijeća učenika u predlaganju sadržaja i aktivnosti za tekst Izvedbenog plana i programa terenske nastave
- Plansko upoznavanje sa Etičkim kodeksom ponašanja učenika u ekskurzije na časovima odjeljske zajednice
- Upoznavanje sa pravilima sigurnosti i zaštite od socijalno neprihvatljivih oblika ponašanja (diskriminacije, neprijateljstva svih oblika nasilja sa posebnim osvrtom na vršnjačko nasilje
- Zabrana odlaska učenika na neprikladna mjesta

Agencija

- Osiguranje pretpostavki za realizaciju Izvedbenog plana i programa ekskurzije
- Osiguranje visokog kvaliteta usluga prijevoza, smještaja, boravka, ishrane, te drugih usluga u sklopu turističkog aranžmana
- Osiguranje bezbjedonosnih aspekata realizacije ekskurzije
- Poštivanje svih odredbe Ugovora zaključenog sa školom

d) Planirani obuhvat učenika

- Najmanje 70% učenika VI i VII razreda

e) Dužina trajanja

- Planiramo realizovati jednodnevnu terensku nastavu za učenike VII I VI razreda

f) Planirani putni pravci i planirana destinacija

- Terenska će se realizovati u BiH Sarajevo-Gradačac sa posjetom Tuzli
- U Gradačcu planiran je obilazak: Gradačačke tvrđave „kule Husejn –kapetana Gradašćevića i obilazak Spomenika borcima Armije Republike BiH “Ljiljan”
- U Tuzli obilazak Arheološkog parka (neolitsko sojениčkog naselja) i “Tuzlanske Kapije”mjesta najteđeg stradanja civilnog stanovništva Tuzle u proteklom ratu.
- Terenska će se organizovati u novembru 2017.god.

g) Opis prijevoza, ugostiteljskih i drugih usluga

- pri realizaciji putovanja moraju se koristiti autobusi koji nisu stariji od 10 godina, tehnički ispravni i pregledani (redovni tehnički pregledi u posljednjih šest mjeseci i tehnički pregled obavljen, ne ranije od pet dana, o čemu Agencija dostavlja pisane dokaze), uz uslov da njima upravljaju lica, koja ispunjavaju zahtjeve u pogledu profesionalne obučenosti i kompetentnosti, uz obavezu Agencije da školi dostavi pisane dokaze o njihovoj psihofizičkoj sposobnosti za upravljanje autobusom (tahografske trake za prethodna dva dana)
- Agencija može da koristi vlastita prijevozna sredstva ili prijevozna sredstva u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih lica koja su registrovana za obavljanje djelatnosti prijevoza putnika u kojima su putnici i prtljag osigurani
- Agencija i škola su obavezne da osiguraju potreban broj sjedišta u autobusu ili putničkom motornom vozilu

- U cilju sigurnog boravka učenika, Agencija može da koristi samo one smještajne i ugostiteljske objekte, koji zadovoljavaju određene standarde u smislu kvaliteta usluga smještaja, prehrane i posluživanja napitaka, sa posebnim osvrtom na visok kvalitet ispunjenosti sanitarno-higijenskih i zdravstvenih zahtjeva u pogledu pripremanja hrane i napitaka i smještajnih sadržaja, očemu je Agencija obavezna dostaviti pismene dokaze.
- Agencija je obavezna da osigura postupanje odgovornih lica u smještajnim i u ugostiteljskim objektima u smislu zabrane posluživanja alkoholnih pića i drugih opijata učesnicima, te posjete sobama drugih lica koja se ne nalaze na spisku učesnika ekskurzije

h) Odredbe o upravljanju rizicima realizacije

- Obaveza škole da osigura zaštitu najboljeg interesa učenika, da vodi brigu usmjerenu ka očuvanju njegovog fizičkog i mentalnog zdravlja te bezbjednosti, kroz preduzimanje sigurnosnih mjera i upravljanje rizicima u postupku organizacije i realizacije ekskurzije
- poduzimanje sigurnosnih mjera i upravljanje rizicima u postupku realizacije ekskurzije
- škola je obavezna preventivno postupati preduzimanjem niza sigurnosnih mjera kako bi povećan rizik, kao bitna karakteristika realizacije ekskurzije, bio sveden na razumnu mjeru, odnosno minimum.
- Realizacija niz planskih aktivnosti usmjerenih na povećanje sigurnosti svih sudionika uključenih u realizaciji terenske nastave kao što su:

- pravovremeno upoznavanje roditelja učenika sa planom realizacijom terenske nastave (predviđena Godišnjim programom rada škole)
- pribavljanje pismene saglasnosti roditelja kojom se prihvataju opći uslovi putovanja, program putovanja i daje saglasnost za učešće učenika u realizaciji terenske nastave
- plansko upoznavanje učenika i roditelja s etičkim kodeksom (društveno prihvatljiva pravila ponašanja), na časovima odjeljske zajednice, odnosno na roditeljskim sastancima,
- upoznavanje učenika sa pravilima sigurnosti i zaštite od socijalno neprihvatljivih oblika ponašanja, diskriminacije, neprijateljstva i svih oblika nasilja sa posebnim osvrtom na vršnjačko nasilje
- preduzimanje zaštitnih mjera od odlaska učesnika terenske nastave na neprikladna mjesta i druge mjere u skladu sa članom 60., stav 2. Pravilnika

i) Finansijski okvir

- Cijena realizacije ekskurzije je 15-20 KM

j) Tehnička organizacija

- Tehnička priprema podrazumijeva radnje organizacije i realizacije, a naročito:
 - donošenje odluke o vrsti postupka koji će se provoditi za odabir najpovoljnije ponude, shodno Zakonu o javnim nabavkama
 - formiranje Komisije i provođenje procedure odabira Agencije koja će pružiti tehničku podršku pri realizaciji ekskurzije
 - usaglašavanje Izvedbenih planova i programa sa cijenama Agencije
 - program putovanja, te uopće uslove putovanja,
 - konsultacije s ciljem potpune uključenosti i obavještenosti roditelja o svim ponuđenim sadržajima, posebno u smislu izbora mjesta realizacije i kompletnog aranžmana
 - prikupljanje podataka o organizaciji, kategorijama, i uslovima smještaja, vrsti i kvalitetu vozila za prijevoz učenika,
 - ažuriranje pisane dokumentacije koja obuhvata sve pojedinačne akte nastale u postupku obavještanja roditelja, te pisane saglasnosti roditelja kojim se prihvataju opći uslovi putovanja, program putovanja i daje saglasnost za učešće učenika i druge aktivnosti u skladu sa članom 58. Pravilnika.

k) Način finansiranja

- Roditelji obezbjeđuju sredstva za finansiranje učešća svoje djece/učenika, koja podrazumijevaju sve troškove neophodne za učešće u realizaciji ekskurzije, kao i troškove koji podrazumijevaju naknadu štete prouzrokovane nemarnim ponašanjem učenika
- Sredstva za realizaciju ekskurzije će se uplatiti neposredno na račun Agencije.

Voditelji terenske nastave:

1. Kerić Edhem
2. Hana Šljivo

Broj: 586/17

Datum: 06.11.2017. godine

v.d.direktor

Erzumana Fukelj

Na osnovu člana 29. i 40. Pravilnika o organizaciji i realizaciji izleta, studijskih posjeta, ekskurzija, kampovanja/ logorovanja, društveno/korisnog rada, škole u prirodi i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada u osnovnoj i srednjoj školi ("Sl. novine Kantona Sarajevo," broj: 36/10), u skladu sa Godišnjim programom rada škole, na prijedlog Odjeljskih vijeća, uz suradnju sa Vijećem roditelja, učenika i drugim subjektima odgojno-obrazovnog procesa Nastavničko vijeće na sjednici održanoj dana 27.08.2017. godine, donosi

IZVEDBENI PLAN I PROGRAM ZA REALIZACIJU EKSKURZIJE UČENIKA OSMOG I DEVETOG RAZREDA U ŠKOLSKOJ 2017/2018. GODINI

b) ODGOJNO-OBRAZOVNI CILJEVI I ZADACI IZLETA

Opći ciljevi

Odgojni ciljevi

- Sticanje vrlina i pozitivnih navika,
- Fizički i psihički razvoj učenika
- Formiranje pozitivnih pogleda na svijet
- Učenje samostalnom učenju, radu i životu uopće.
- razvijanje valjanih moralnih shvatanja i usvajanje kulturnog ponašanja, koji prvenstveno utiču na voljnu aktivnost učenika, snaže je vrlinama i usmjeravaju prema društveno-korisnim djelatnostima i plemenitom postupanju.
- Neposredno zapažanje i potpuno doživljavanje stvarnosti u cilju sticanja dubljih i trajnijih znanja i ublažavanja negativne posljedice verbalističke i udžbeničke nastave.

Obrazovni ciljevi

- Obrazovni ciljevi se ostvaruju usvajanjem svih onih sadržaja izleta, koji zahtijevaju izučavanje, razumijevanje i pamćenje, a odnose se na sticanje znanja pomoću raznih metoda i podsticanja slobodnih aktivnosti učenika. Sticanje znanja i vještina iz više nastavnih oblasti kao što su historija, geografija, drugi nastavni predmeti čija je primjena moguća realizacijom izleta, kroz posjete geografskim, historijskim, književnim i kulturno-umjetničkim znamenitostima.

Posebni, odnosno specifični ciljevi

- Usvajanje dijela nastavnog plana i programa kroz:
 - neposredno upoznavanje sa pojavama i odnosima u prirodi i društvenoj sredini
 - upoznavanje sa prirodno-geografskim obilježjima i historijskim znamenitostima
 - sticanje znanja o kulturnom naslijeđu, obrazovnim i privrednim dostignućima
 - posjeta spomenicima bosanskohercegovačke culture
 - rekreativno-zdravstveni i socio-psihološki razvoj učenika

Zadaci ekskurzije

- Predstavljaju konkretizaciju ciljeva, koji se ostvaruju realizacijom sadržaja izvedbenih planova i programa ekskurzije

Opći zadaci

- materijalni (sticanje znanja, vještina i navika)
- odgojni (svestrani odgoj)
- formalni (fizički i psihički razvoj)

Specifični zadaci

- proučavanje objekata i fenomena u prirodi
- razvijanje interesovanja za prirodu i izgrađivanje ekoloških navika
- upoznavanje načina života i rada stanovnika pojedinih predjela BiH
- razvijanje pozitivnog odnosa prema:
 - nacionalnim vrijednostima
 - kulturnim i estetskim vrijednostima
 - sportskim potrebama i navikama
 - pozitivnim socijalnim odnosima
 - shvatanju značaja zdravlja i zdravog stila života
 - kulturno-historijskom naslijeđu
- podsticanje i ispoljavanje pozitivnih emocionalnih doživljaja
- osposobljavanje učenika za ostvarivanje osnovnih ljudskih potreba izvan porodice i
- poznavanje sa novim tehničkim i tehnološkim dostignućima iz oblasti struke, koja se izučava u školi

l) Sadržaji, metode i sredstva ostvarivanja ciljeva ekskurzije

- Posjeta geografskim, historijskim, književnim i kulturno-umjetničkim znamenitostima
- Roditelji obezbjeđuju sredstva za finansiranje učešća svoje djece/učenika, koja podrazumijevaju sve troškove neophodne za učešće u realizaciji ekskurzije, kao i troškove koji podrazumijevaju naknadu štete prouzrokovane nemarnim ponašanjem učenika

m) Nosioci predviđenih sadržaja i aktivnosti ekskurzije

Školski odbor

- upoznavanje sa Izvedbenim planom i programom ekskurzije
- imenovanje Komisije za provođenje procedure izbora najpovoljnije Agencije (na prijedlog direktora škole)
- upoznavanje sa programom i općim uslovima putovanja

Direktor škole

- koordiniranje u svim aktivnostima koje spadaju u nadležnost škole, u svojstvu nosioca aktivnosti
- predlaganje vođe putovanja
- prezentiranje Izvedbenog plana i programa ekskurzije Školskom odboru radi upoznavanja
- osiguravanje svih sadržaja u uslovima za odabir agencije (navođenje od strane Agencije svih vrsta sadržaja koje će se realizovati)
- obaveza ugovaranja bezbjedonosnih aspekata pri realizaciji ekskurzije (obezbjeđenje potrebnih uslova za udobno i bezbjedno putovanje, smještaj, prehranu i boravak učenika u toku realizacije ekskurzije)
- zaključivanje Ugovora sa Agencijom-najboljim ponuđačem
- organizovanje konsultacija prije izvođenja putovanja, što podrazumijeva uključenost svih zainteresovanih subjekata u procesu odlučivanja i planiranja
- obaveza informisanja Ministarstva za obrazovanja, nauku i mlade Kantona Sarajevo o početku realizacije ekskurzije

Nastavničko vijeće

- usvajanje Izvedbenog plana i programa ekskurzije
- Imenovanje vođe putovanja
- Određivanje jednog pratioca iz reda zaposlenika škole na svakih 15 učenika
- Donošenje Odluke koja se odnosi na Izvještaj o realizaciji ekskurzije

Odjeljsko vijeće

- predlaganje Izvedbenog plana i programa realizacije ekskurzije
- koordiniranje aktivnosti, koje su u domenu rada Odjeljskog vijeća, po nalogu direktora škole

Razrednici

- pravovremeno upoznavanje roditelja sa organizacijom ekskurzije
- pribavljanje pismene saglasnosti roditelja
- upoznavanje učenika i roditelja o društveno-prihvatljivim pravilima ponašanja (Etički kodeks ponašanja)
- obaveza prikupljanja izjava roditelja o prihvatanju nadoknade troškova i eventualno pričinjene štete, koje prouzrokuje učenik (njihovo dijete)

Vođa puta

- aktivno učešće u planiranju, organizaciji i realizaciji ekskurzije
- ostvarivanje Izvedbenog plana i programa ekskurzije
- preduzimanje neophodnih aktivnosti u smislu osiguranja bezbjedonosnih aspekata realizacije ekskurzije
- priprema Izvještaja o realizaciji ekskurzije

Roditelji učenika

- pravovremeno upoznavanje sa realizacijom ekskurzije
- davanje saglasnosti za učešće učenika u realizaciji ekskurzije
- osiguravanje sredstava za finansiranje učešća učenika u realizaciji ekskurzije
- učešće u radu Komisije za odabir Agencije-najpovoljnijeg ponuđača, preko Vijeća roditelja
- upoznavanje sa Izvedbenim planom i programom ekskurzije
- upoznavanje sa etičkim kodeksom ponašanja učenika, na roditeljskim sastancima

Učenici

- Učešće, preko Vijeća učenika u predlaganju sadržaja i aktivnosti za tekst Izvedbenog plana i programa ekskurzije
- Plansko upoznavanje sa Etičkim kodeksom ponašanja učenika u ekskurzije na časovima odjeljske zajednice
- Upoznavanje sa pravilima sigurnosti i zaštite od socijalno neprihvatljivih oblika ponašanja (diskriminacije, neprijateljstava svih oblika nasilja sa posebnim osvrtom na vršnjačko nasilje
- Zabrana odlaska učenika na neprikladna mjesta

Agencija

- Osiguranje pretpostavki za realizaciju Izvedbenog plana i programa ekskurzije
- Osiguranje visokog kvaliteta usluga prijevoza, smještaja, boravka, ishrane, te drugih usluga u sklopu turističkog aranžmana
- Osiguranje bezbjedonosnih aspekata realizacije ekskurzije
- Poštivanje svih odredbe Ugovora zaključenog sa školom

n) Planirani obuhvat učenika

- Najmanje 70% učenika VIII i IX razreda

o) Dužina trajanja

- Planiramo realizovati trodnevnu ekskurziju za učenike VIII i IX razreda, koja će se realizovati u okviru 2 nastavnih dana i 1 neradni dan.

p) Planirani putni pravci i planirana destinacija

- Ekskurzija će se realizovati u BiH- Krajina-Bihać (prema odabiru roditelja) sa jednodnevnim izletom na Plitvička jezera
- Ekskurzija će se organizovati u maju 2018.god.

q) Opis prijevoza, ugostiteljskih i drugih usluga

- pri realizaciji putovanja moraju se koristiti autobusi koji nisu stariji od 10 godina, tehnički ispravni i pregledani (redovni tehnički pregledi u posljednjih šest mjeseci i tehnički pregled obavljen, ne ranije od pet dana, o čemu Agencija dostavlja pisane dokaze), uz uslov da njima upravljaju lica, koja ispunjavaju zahtjeve u pogledu profesionalne obučenosti i kompetentnosti, uz obavezu Agencije da školi dostavi pisane dokaze o njihovoj psihofizičkoj sposobnosti za upravljanje autobusom (tahografske trake za prethodna dva dana)
- Agencija može da koristi vlastita prijevozna sredstva ili prijevozna sredstva u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih lica koja su registrovana za obavljanje djelatnosti prijevoza putnika u kojima su putnici i prtljag osigurani
- Agencija i škola su obavezne da osiguraju potreban broj sjedišta u autobusu ili putničkom motornom vozilu

- U cilju sigurnog boravka učenika, Agencija može da koristi samo one smještajne i ugostiteljske objekte, koji zadovoljavaju određene standarde u smislu kvaliteta usluga smještaja, prehrane i posluživanja napitaka, sa posebnim osvrtom na visok kvalitet ispunjenosti sanitarno-higijenskih i zdravstvenih zahtjeva u pogledu pripremanja hrane i napitaka i smještajnih sadržaja, o čemu je Agencija obavezna dostaviti pismene dokaze.
- Agencija je obavezna da osigura postupanje odgovornih lica u smještajnim i u ugostiteljskim objektima u smislu zabrane posluživanja alkoholnih pića i drugih opijata učesnicima, te posjete sobama drugih lica koja se ne nalaze na spisku učesnika ekskurzije

r) Odredbe o upravljanju rizicima realizacije

- Obaveza škole da osigura zaštitu najboljeg interesa učenika, da vodi brigu usmjerenu ka očuvanju njegovog fizičkog i mentalnog zdravlja te bezbjednosti, kroz preduzimanje sigurnosnih mjera i upravljanje rizicima u postupku organizacije i realizacije ekskurzije
- poduzimanje sigurnosnih mjera i upravljanje rizicima u postupku realizacije ekskurzije
- škola je obavezna preventivno postupati preduzimanjem niza sigurnosnih mjera kako bi povećan rizik, kao bitna karakteristika realizacije ekskurzije, bio sveden na razumnu mjeru, odnosno minimum.

- Realizacija niz planskih aktivnosti usmjerenih na povećanje sigurnosti svih sudionika uključenih u realizaciji ekskurzije kao što su:
 - pravovremeno upoznavanje roditelja učenika sa planom realizacijom ekskurzije (predviđena Godišnjim programom rada škole)
 - pribavljanje pismene saglasnosti roditelja kojom se prihvataju opći uslovi putovanja, program putovanja i daje saglasnost za učešće učenika u realizaciji ekskurzije
 - plansko upoznavanje učenika i roditelja s etičkim kodeksom (društveno prihvatljiva pravila ponašanja), na časovima odjeljske zajednice, odnosno na roditeljskim sastancima,
 - upoznavanje učenika sa pravilima sigurnosti i zaštite od socijalno neprihvatljivih oblika ponašanja, diskriminacije, neprijateljstva i svih oblika nasilja sa posebnim osvrtom na vršnjačko nasilje
 - preduzimanje zaštitnih mjera od odlaska učesnika ekskurzije na neprikladna mjesta i druge mjere u skladu sa članom 60., stav 2. Pravilnika

s) Finansijski okvir

- Cijena realizacije ekskurzije je 200-250 KM

t) Tehnička organizacija

- Tehnička priprema podrazumijeva radnje organizacije i realizacije, a naročito:
 - donošenje odluke o vrsti postupka koji će se provoditi za odabir najpovoljnije ponude, shodno Zakonu o javnim nabavkama
 - formiranje Komisije i provođenje procedure odabira Agencije koja će pružiti tehničku podršku pri realizaciji ekskurzije
 - usaglašavanje Izvedbenih planova i programa sa cijenama Agencije
 - program putovanja, te uopće uslove putovanja,
 - konsultacije s ciljem potpune uključenosti i obavještenosti roditelja o svim ponuđenim sadržajima, posebno u smislu izbora mjesta realizacije i kompletnog aranžmana
 - prikupljanje podataka o organizaciji, kategorijama, i uslovima smještaja, vrsti i kvalitetu vozila za prijevoz učenika,
 - ažuriranje pisane dokumentacije koja obuhvata sve pojedinačne akte nastale u postupku obavještanja roditelja, te pisane saglasnosti roditelja kojim se prihvataju opći uslovi putovanja, program putovanja i daje saglasnost za učešće učenika i druge aktivnosti u skladu sa članom 58. Pravilnika.

u) Način finansiranja

- Roditelji obezbjeđuju sredstva za finansiranje učešća svoje djece/učenika, koja podrazumijevaju sve troškove neophodne za učešće u realizaciji ekskurzije, kao i troškove koji podrazumijevaju naknadu štete prouzrokovane nemarnim ponašanjem učenika
- Sredstva za realizaciju ekskurzije će se uplatiti neposredno na račun Agencije.

Voditelji odjeljenja osmog i devetog razreda:

1. Plakalo Jasminka
2. Kulić Melisa

3.Đogić Sabina

Broj: 481/17

Datum: 28.09.2017. godine

v.d.direktor
Erzumana Fukelj